

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Vår ref.: 177871/2023 - 2023/18887

Deres ref.:
Dato: 10.03.2023

Uttalelse - Søknad om konsesjon til uttak av drikkevann fra Røtjenn – Hurdal - Eidsvoll

Viken fylkeskommune viser til høring av søknad fra Hurdal kommune, om tillatelse til uttak av drikkevann fra Røtjenn i Hurdal og Eidsvoll kommuner.

Det søkes om konsesjon og om økt vannuttak på den etablerte reguleringen av Røtjenn for å sikre at drikkevannsforsyningen i Hurdal kommune imøtekommer overordnede myndighetskrav og forventet befolkningsvekst i kommunen.

Hurdal kommune søker konsesjon til uttak av drikkevann fra Røtjenn i Hurdal og Eidsvoll kommuner. Vannet har vært hovedkilde til drikkevannsforsyningen i Hurdal kommune siden 70-tallet, men det foreligger ikke konsesjon for dagens uttak. Kommunen søker nå konsesjon for å videreføre dagens uttak og i tillegg øke uttaket dimensjonert for fremtidig økt befolkningsvekst.

Det søkes om et uttak på i snitt 2073 m³/døgn eller 24 l/s, og et maksimalt uttak på 42 l/s. Dette vil innebære en økt regulering av Røtjenn sammenliknet med dagens praksis. Det er etablert en terskel ved utløpet av Røtjenn som regulerer vannstanden 0,3 m opp til dagens HRV 416,3 moh. Etablert praksis til nå har vært at drikkevannuttaket normalt senker vannstanden i Røtjenn med inntil 0,3 m fra HRV. Det søkes nå om konsesjon til å ta ut vann inntil 0,8 m under HRV.

Eksisterende infrastruktur skal benyttes og det er ikke planlagt nye tekniske inngrep. Det er ikke planlagt å slippe minstevannføring fra dammen. Tiltaket er vurdert til å ha noe miljøskade for landskap og akvatisk miljø.

Friluftsliv

Røtjenn har vært drikkevann i mange år, som en følge av dette foreligger det en rekke restriksjoner for bruk og aktivitet i området. Det nevnes i utredningen at overnatting i telt ikke er tillatt, med en 180 meters avstand fra vannet. Organisert leirslagning er ikke tillatt i nedbørfeltet som helhet. Bading i Røtjenn er forbudt, inkludert organisert bading i nedbørfeltet for øvrig. Fiske i vassdraget er kun tillatt for grunneiere, samt festere av grunn og deres gjester eller brukere av hytter. Bruk av robåt tillates kun for grunneiere, og all motorisert ferdsel på vannet er forbudt.

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO

E-post: post@viken.no
Telefon: 32 30 00 00

Vannet ligger på kommunegrensa mellom Hurdal og Eidsvoll kommune. Begge kommunene har gjennomført friluftslivskartlegging. I Hurdal er området kartlagt som registrert friluftslivsområde. Området er uten tilrettelegging for spesielle brukergrupper eller opplegg, og vurderes å være av lokal verdi med lav bruksfrekvens. Eidsvoll kommune har ikke kartlagt område som et friluftslivsområde.

Det planlagte tiltaket medfører videreføring av dagens bruk og drikkevannsuttak, og dagens bestemmelser for regulert bruk av området er planlagt videreført. Det opplyses at tiltaket vil medføre økt vannuttak, dette vil føre til at det i perioder blir lavere vannstand enn dagens praksis.

Som regionale friluftslivsmyndighet støtter vi vurderingen om at tiltaket ikke vil gi store konsekvenser for friluftslivet i området. Vi ønsker allikevel å påpeke viktigheten av at perioden med lav vannstand blir kortest mulig og at allemannsretten ivaretas i størst mulig grad og at det ikke lages unødvendig begrensinger for utøvelse av friluftsliv i området. Det er også viktig at det framgår tydelig i marka hvilke begrensinger som er satt for friluftslivsbruken i området og begrunnelsen for disse.

Vannmiljø

Virkning for miljø, naturressurser og samfunn er vurdert av Sweco som del av konsesjonssøknaden.

Eksisterende data om vannkvalitet er noe foreldet, men det foreligger ingen informasjon om antatte betydelige endringer i registrerte nivåer. Den økologiske tilstanden er god. Tiltaket er ikke vurdert å forringe økologisk tilstand, slik at miljømålet fortsatt kan nås.

Ifølge søknaden er ørretbestanden i Røtjenn antatt å være liten og presset, begrunnet med begrenset reproduksjonspotensial ved lite egnete gytebekker, kjent gjeddebestand, og mulig konkurranse for ørretyngelen fra ørekyt. Kun 1 av 3 innløpsbekker (Holttjennsbekken) fungerer som gytebekk i dag, men med lav tetthet og uten funn av yngel. Med senkning av vannstanden vil potensielle yngleplasser for ørret i grunnere partier nær for eksempel bekkeløp kunne påvirkes noe. Dette mener vi må tas hensyn til.

Det er ikke slipp av minstevannføring fra Røtjenn i dag, og Hurdal kommune planlegger å videreføre dagens praksis. Fylkeskommunen mener at en med tanke på ørretbestanden i Røtjenn, inkludert opprettholdelse av bestand og gytemuligheter bør innføre minstevannføring og anbefaler dette.

Naturmangfold

Tiltaket vurderes i søknaden å medføre ubetydelig endring på terrestrisk miljø. Basert på eksisterende registreringer av naturtyper og arter i området konkluderer Sweco med at virkningene av tiltaket vil ha minimal betydning for terrestrisk miljø og naturverdier. Pr i dag er det ikke registrert forekomster av fremmede arter i området. Arbeider i terreng med flytting av masser og potensiell frøspredning med maskinbruk vil kunne medføre en risiko for etablering av fremmede plantearter. Så fremt tiltaket ikke inkluderer annen aktivitet enn

senkning av vannstand og fortsatt bruk av eksisterende vannanlegg anslås ikke dette å være aktuelt i saken. Viken fylkeskommune vurderer at så lenge tiltaket kun omfatter senking av vannstanden, slik det er beskrevet, og det ikke er planlagt noen tekniske inngrep, har vi ingen ytterligere kommentarer til tiltaket slik det foreligger.

Konklusjon:

- Vi vil påpeke viktigheten av at perioden med lav vannstand blir kortest mulig med hensyn til friluftsliv, og at allemannsretten ivaretas i størst mulig grad.
- Fylkeskommunen mener at minstevannføring bør innføres av hensyn til ørretbestanden i vassdraget
- Tiltaket vurderes å medføre ubetydelig endring på terrestrisk miljø.

Vennlig hilsen

Elin Tangen Skeide
Avdelingsleder

Kjersti Bakkebø Fjellstad
Seniorrådgiver